

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, via SOCW

3/9/25

Persoonsgegevens

Wetgeving en Juridische
Zaken

Van

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Datum

27 augustus 2025

Referentie

53152656

Bijlagen

Wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd

MenC

nota

Wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Aanleiding

De wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (wetsvoorstel) is van 25 oktober 2024 tot en met 20 december 2024 in internetconsultatie geweest. Tegelijkertijd is het voorstel voor toetsing of advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), de Koninklijke Bibliotheek (KB), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Caribisch Nederland.

De reacties uit consultatie, toetsen en adviezen zijn verwerkt in een nieuwe versie van het wetsvoorstel, die voor interdepartementale afstemming is voorgelegd aan BZK en FIN. Bijgaand vindt u de versie van het wetsvoorstel na verwerking van alle genoemde inbreng.

Dit wetsvoorstel heeft prioriteit vanwege de volgende redenen:

- Er is breed draagvlak in de Kamer voor de wijziging van de Wsob, en de Kamer heeft meerdere malen aangedrongen op meer snelheid, in maart nog via een brief van de Kamercommissie aan de minister;
- Andere overheden en de bibliotheeksector houden rekening met een publicatie van de wet in 2026 – zoals ook eerder in Kamerbrieven is uitgesproken als verwachte datum. Verder uitstel maakt deze planning kwetsbaar.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de start van het ministerraadtraject, te beginnen met de aanbieding aan de CSD.

Indien u akkoord bent, streven wij ernaar het wetsvoorstel te agenderen voor de CSD van 15 september.

Het wetsvoorstel is ook voorgelegd aan de Minister van Justitie en Veiligheid, die het wetsvoorstel medeondertekent omdat het wetsvoorstel ook een aantal wijzigingen van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten bevat. Het moment van aanbieding aan de CSD is afhankelijk van de vraag of ook de minister van JenV tijdig met het wetsvoorstel instemt.

Kernpunten

Datum

27 augustus 2025

- In de versie van het wetsvoorstel die ter consultatie is voorgelegd, was de zorgplicht voor gemeenten gericht op het in stand houden van één bibliotheekvestiging met een vaste collectie, professionele bezetting en die minimaal vijftien uur per week geopend is.
- Op deze formulering is kritisch gereageerd:
 - o De VNG onderstreept dat de meeste gemeenten reeds voldoen aan de voorgestelde zorgplicht. Voor de gemeenten die nog niet voldoen, liggen de uitvoeringskosten hoog. De met het wetsvoorstel gepaard gaande middelen, zijn volgens de VNG onvoldoende. Tevens zou de formulering in gemeenten met meerdere vestigingen kunnen leiden tot het sluiten van vestigingen.
 - o De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) benoemt het belang van toegang tot een volwaardige bibliotheekvoorziening voor iedere inwoner. Zij benadrukt dat de gekozen formulering kan leiden tot afbraak van het bibliotheeknetwerk en pleit voor o.a. het vervangen van "bibliotheekvestiging" door "bibliotheekvoorziening".
 - o Gemeenten en bibliotheken sloten zich grotendeels aan bij de inbreng van de VNG en de VOB.
- Naar aanleiding van deze input is de formulering van de zorgplicht aangepast. Gemeenten zijn met de nieuwe formulering gehouden om een aanbod van bibliotheekvoorzieningen in stand te houden, dat binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk is. Daarvan moet ten minste één bibliotheekvoorziening de vijf functies uit de bestaande wet uitvoeren, een fysieke collectie hebben en over een professionele personeelsbezetting beschikken.
- Verder zijn er nog enkele andere punten aangepast, zoals:
 - o Er wordt een subsidiegrondslag en een grondslag voor een specifieke uitkering opgenomen, waarmee de leesbevordering op scholen door bibliotheken kan worden gefinancierd;
 - o Provinciale ondersteuningsinstellingen ondersteunen bibliotheken in hun werkgebied. Toegevoegd is dat de provinciale ondersteuningsinstellingen ook met elkaar samenwerken;
 - o Verduidelijkt is uit welke voorzieningen de landelijke digitale infrastructuur bestaat; en
 - o Enkele technische wijzigingen, zoals het opschonen of versimpelen van bepalingen.

Toelichting

- Toetsen/adviezen:
 - o Het ATR heeft het wetsvoorstel niet geselecteerd voor een formele regeldruktoets omdat het voorstel geen gevolgen heeft voor de regeldruk.
 - o De VNG concludeert dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is en vraagt aandacht voor de mogelijkheden voor maatwerk voor kleinere gemeenten.
 - o Het IPO heeft het wetsvoorstel beoordeeld vanuit de rol van overheid die verantwoordelijk is voor de provinciale ondersteuning van bibliotheken en vanuit de rol van toezichthouder op gemeenten. Het IPO acht beide taken uitvoerbaar en beschouwt de nieuwe omschrijving van de provinciale ondersteuning als een verbetering.

- De Koninklijke Bibliotheek (KB) acht het wetsvoorstel uitvoerbaar en constateert dat de wettelijk taak van de KB op het gebied van afstemming en coördinatie aan belang wint.

Datum
27 augustus 2025

- Interdepartementale afstemming:
 - Het wetsvoorstel is afgestemd met BZK (zbo's en decentrale overheden) en FIN/IRF. Beide departementen hebben ambtelijk akkoord gegeven voor aanbidding aan de CSD.
 - Het wetsvoorstel is door JenV niet geselecteerd voor de wetgevingstoets.
- Planning:
 - Na uw akkoord streven wij ernaar het wetsvoorstel te agenderen voor de CSD van 15 september (dit is als gezegd afhankelijk van de tijdige instemming van de Minister van JenV). Vervolgens zal het wetsvoorstel naar verwachting op 30 september in de RSD, en op 3 oktober in de MR worden behandeld. De voorlopige verdere planning is:

Oktober 2025 – januari 2026
Februari – maart 2026
April – oktober 2026
Januari 2027

Advisering RvS
Nader rapport en indiening TK
Behandeling TK en EK
Inwerkingtreding wet

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, via SOCW

Persoonsgegevens

Wetgeving en Juridische
Zaken

Van

Persoonsgegevens

Persoonsgegevens

Datum

19 augustus 2025

Referentie

53152656

Bijlagen

Wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd

MenC

nota

Wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Aanleiding

De wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (wetsvoorstel) is van 25 oktober 2024 tot en met 20 december 2024 in internetconsultatie geweest. Tegelijkertijd is het voorstel voor toetsing of advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), de Koninklijke Bibliotheek (KB), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Caribisch Nederland.

De reacties uit consultatie, toetsen en adviezen zijn verwerkt in een nieuwe versie van het wetsvoorstel, die voor interdepartementale afstemming is voorgelegd aan BZK en FIN. Bijgaand vindt u de versie van het wetsvoorstel na verwerking van alle genoemde inbreng.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de start van het ministerraadtraject, te beginnen met de aanbieding aan de CSD.

Indien u akkoord bent, zal het wetsvoorstel worden geagendeerd voor de CSD van 15 september.

Kernpunten

- In de versie van het wetsvoorstel die ter consultatie is voorgelegd, was de zorgplicht voor gemeenten gericht op het in stand houden van één bibliotheekvestiging met een vaste collectie, professionele bezetting en die minimaal vijftien uur per week geopend is.
- Op deze formulering is kritisch gereageerd:
 - o De VNG onderstreept dat de meeste gemeenten reeds voldoen aan de voorgestelde zorgplicht. Voor de gemeenten die nog niet voldoen, liggen de uitvoeringskosten hoog. De met het wetsvoorstel gepaard gaande middelen, zijn volgens de VNG onvoldoende. Tevens zou de formulering in gemeenten met meerdere vestigingen kunnen leiden tot het sluiten van vestigingen.
 - o De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) benoemt het belang van toegang tot een volwaardige bibliotheekvoorziening voor iedere inwoner. Zij benadrukt dat de gekozen formulering kan leiden tot afbraak van het bibliotheeknetwerk en pleit voor o.a. het vervangen van "bibliotheekvestiging" door "bibliotheekvoorziening".

afhand

Persoonsgegevens

8

8

- Gemeenten en bibliotheken sloten zich grotendeels aan bij de inbreng van de VNG en de VOB.
- Naar aanleiding van deze input is de formulering van de zorgplicht aangepast. Gemeenten zijn met de nieuwe formulering gehouden om een aanbod van bibliotheekvoorzieningen in stand te houden, dat binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk is. Daarvan moet ten minste één bibliotheekvoorziening de vijf functies uit de bestaande wet uitvoeren, een fysieke collectie hebben en over een professionele personeelsbezetting beschikken.
- Verder zijn er nog enkele andere punten aangepast, zoals:
 - Er wordt een subsidiegrondslag en een grondslag voor een specifieke uitkering opgenomen, waarmee de leesbevordering op scholen door bibliotheken kan worden gefinancierd;
 - Provinciale ondersteuningsinstellingen ondersteunen bibliotheken in hun werkgebied. Toegevoegd is dat de provinciale ondersteuningsinstellingen ook met elkaar samenwerken;
 - Verduidelijkt is uit welke voorzieningen de landelijke digitale infrastructuur bestaat; en
 - Enkele technische wijzigingen, zoals het opschonen of versimpelen van bepalingen.

Datum
19 augustus 2025

Toelichting

- Toetsen/adviezen:
 - Het ATR heeft het wetsvoorstel niet geselecteerd voor een formele regeldruktoets omdat het voorstel geen gevolgen heeft voor de regeldruk.
 - De VNG concludeert dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is en vraagt aandacht voor de mogelijkheden voor maatwerk voor kleinere gemeenten.
 - Het IPO heeft het wetsvoorstel beoordeeld vanuit de rol van overheid die verantwoordelijk is voor de provinciale ondersteuning van bibliotheken en vanuit de rol van toezichthouder op gemeenten. Het IPO acht beide taken uitvoerbaar en beschouwt de nieuwe omschrijving van de provinciale ondersteuning als een verbetering.
 - De Koninklijke Bibliotheek (KB) acht het wetsvoorstel uitvoerbaar en constateert dat de wettelijk taak van de KB op het gebied van afstemming en coördinatie aan belang wint.
- Interdepartementale afstemming:
 - Het wetsvoorstel is afgestemd met BZK (zbo's en decentrale overheden) en FIN/IRF. Beide departementen hebben ambtelijk akkoord gegeven voor aanbidding aan de CSD.
 - Het wetsvoorstel is door JenV niet geselecteerd voor de wetgevingstoets.
- Planning:
 - Na uw akkoord zal het wetsvoorstel worden geagendeerd voor de CSD van 15 september. Vervolgens zal het wetsvoorstel naar verwachting op 30 september in de RSD, en op 3 oktober in de MR worden behandeld. De voorlopige verdere planning is:

Oktober 2025 – januari 2026
Februari – maart 2026
April – oktober 2026

Advisering RvS
Nader rapport en indiening TK
Behandeling TK en EK

Januari 2027

Inwerkingtreding wet

Datum
19 augustus 2025

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Persoonsgegevens

Datum

15 september 2025

Referentie

54347887

Bijlagen

Wetsvoorstel

Intern OCW afgestemd

MenC

nota

Wijziging Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen

Aanleiding

De wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (wetsvoorstel) is van 25 oktober 2024 tot en met 20 december 2024 in internetconsultatie geweest. Tegelijkertijd is het voorstel voor toetsing of advies voorgelegd aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR), de Koninklijke Bibliotheek (KB), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Caribisch Nederland.

De reacties uit consultatie, toetsen en adviezen zijn verwerkt in een nieuwe versie van het wetsvoorstel, die voor interdepartementale afstemming is voorgelegd aan BZK en FIN. Bijgaand vindt u de versie van het wetsvoorstel na verwerking van alle genoemde inbreng.

Het wetsvoorstel is op 15 september behandeld in de CSD. De CSD is akkoord gegaan met het doorsturen van het wetsvoorstel naar de MR. In de CSD zijn geen geschilpunten naar voren gekomen.

Het wetsvoorstel is ook voorgelegd aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, die het wetsvoorstel medeondertekent omdat het wetsvoorstel ook een aantal wijzigingen van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten bevat. De Staatssecretaris van Justitie is akkoord met de aanbieding van het wetsvoorstel.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met het aanbieden van het wetsvoorstel aan de MR.

Indien u akkoord bent, wordt u gevraagd het MR-formulier te ondertekenen.

Kernpunten

- In de versie van het wetsvoorstel die ter consultatie is voorgelegd, was de zorgplicht voor gemeenten gericht op het in stand houden van één bibliotheekvestiging met een vaste collectie, professionele bezetting en die minimaal vijftien uur per week geopend is.
- Op deze formulering is kritisch gereageerd:
 - o De VNG onderstreept dat de meeste gemeenten reeds voldoen aan de voorgestelde zorgplicht. Voor de gemeenten die nog niet voldoen, liggen de uitvoeringskosten hoog. De met het wetsvoorstel gepaard gaande

middelen, zijn volgens de VNG onvoldoende. Tevens zou de formulering in gemeenten met meerdere vestigingen kunnen leiden tot het sluiten van vestigingen.

Datum

15 september 2025

- De Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) benoemt het belang van toegang tot een volwaardige bibliotheekvoorziening voor iedere inwoner. Zij benadrukt dat de gekozen formulering kan leiden tot afbraak van het bibliotheeknetwerk en pleit voor o.a. het vervangen van "bibliotheekvestiging" door "bibliotheekvoorziening".
- Gemeenten en bibliotheken sloten zich grotendeels aan bij de inbreng van de VNG en de VOB.
- Naar aanleiding van deze input is de formulering van de zorgplicht aangepast. Gemeenten zijn met de nieuwe formulering gehouden om een aanbod van bibliotheekvoorzieningen in stand te houden, dat binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk is. Daarvan moet ten minste één bibliotheekvoorziening de vijf functies uit de bestaande wet uitvoeren, een fysieke collectie hebben en over een professionele personeelsbezetting beschikken.
- Verder zijn er nog enkele andere punten aangepast, zoals:
 - Er wordt een subsidiegrondslag en een grondslag voor een specifieke uitkering opgenomen, waarmee de leesbevordering op scholen door bibliotheken kan worden gefinancierd;
 - Provinciale ondersteuningsinstellingen ondersteunen bibliotheken in hun werkgebied. Toegevoegd is dat de provinciale ondersteuningsinstellingen ook met elkaar samenwerken;
 - Verduidelijkt is uit welke voorzieningen de landelijke digitale infrastructuur bestaat; en
 - Enkele technische wijzigingen, zoals het opschonen of versimpelen van bepalingen.

Toelichting

- Toetsen/adviezen:
 - Het ATR heeft het wetsvoorstel niet geselecteerd voor een formele regeldruktoets omdat het voorstel geen gevolgen heeft voor de regeldruk.
 - De VNG concludeert dat het wetsvoorstel uitvoerbaar is en vraagt aandacht voor de mogelijkheden voor maatwerk voor kleinere gemeenten.
 - Het IPO heeft het wetsvoorstel beoordeeld vanuit de rol van overheid die verantwoordelijk is voor de provinciale ondersteuning van bibliotheken en vanuit de rol van toezichthouder op gemeenten. Het IPO acht beide taken uitvoerbaar en beschouwt de nieuwe omschrijving van de provinciale ondersteuning als een verbetering.
 - De Koninklijke Bibliotheek (KB) acht het wetsvoorstel uitvoerbaar en constateert dat de wettelijk taak van de KB op het gebied van afstemming en coördinatie aan belang wint.
- Interdepartementale afstemming:
 - Het wetsvoorstel is afgestemd met BZK (zbo's en decentrale overheden) en FIN/IRF. Beide departementen zijn ambtelijk akkoord.
 - Het wetsvoorstel is door JenV niet geselecteerd voor de wetgevingstoets.

- Planning:

- o Na uw akkoord streven wij ernaar het wetsvoorstel te agenderen voor de MR van 26 september. De voorlopige verdere planning is:

Datum

15 september 2025

Oktober 2025 – januari 2026

Februari – maart 2026

April – oktober 2026

Januari 2027

Advisering RvS

Nader rapport en indiening TK

Behandeling TK en EK

Inwerkingtreding wet

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Wetgeving en Juridische
Zaken**

Van

Persoonsgegevens

Datum

13 januari 2026

Referentie

60988754

Bijlagen

Wetsvoorstel

Nader rapport

Ministerraadformulier

Intern OCW afgestemd

MenC

Interdepartementaal

afgestemd

JenV

nota

Wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen i.v.m. onder andere de toevoeging van een verplichting voor gemeenten en openbare lichamen om ten minste één volwaardige bibliotheekvoorziening in stand te houden

Aanleiding

Begin oktober is de wijziging van o.a. de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (wetsvoorstel) aanhangig gemaakt bij de Raad van State (RvS) voor advies. Op 10 december 2025 heeft de RvS een blanco advies uitgebracht. Dit betekent dat de RvS geen opmerkingen had bij het wetsvoorstel.

Naar aanleiding van ambtelijke afstemming en vanwege voortschrijdend inzicht zijn enkele technische en redactionele wijzigingen aangebracht in het wetsvoorstel. Tevens is de toelichting op beperkte punten aangevuld. Het wetsvoorstel is daarmee klaar om, gelet op de demissionaire status van het kabinet, aan de MR te worden aangeboden voor instemming met het toezenden van het voorstel aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent, wordt u verzocht het MR-formulier te ondertekenen.

U wordt verzocht het wetsvoorstel, de toelichting en het nader rapport nog **niet** te ondertekenen. Deze zullen na akkoord van de MR nogmaals aan u worden aangeboden ter akkoord.

Kernpunten

- De RvS had geen opmerkingen bij het wetsvoorstel. Inhoudelijk is het wetsvoorstel niet gewijzigd.
- Wel zijn enkele technische en redactionele wijzigingen doorgevoerd. Dit betreft, bijvoorbeeld, het herstellen van een verschrijving in de toelichting en het verduidelijken van de formulering van een artikellid.
- Op voorstel van JenV is een beperkte aanpassing gedaan in de toelichting op de vergoeding van de voorzitter van de Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding (SOnT).
- Met het nader rapport reageert de regering op het advies. Omdat de RvS geen opmerkingen had, wordt in het nader rapport enkel vermeld dat van de gelegenheid gebruik wordt gemaakt om enkele wijzigingen van technische en redactionele aard door te voeren.

Toelichting

Datum

5 januari 2026

- Vervolgtraject:
 - o Na uw ondertekening zullen het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport voorgelegd worden aan de MR.
 - o Na akkoord van de MR worden het wetsvoorstel, de memorie van toelichting en het nader rapport toegezonden aan het Kabinet van de Koning. De stukken zullen vervolgens ter behandeling worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

n.v.t.